

и семинарий, преподавателям духовных академий и монашествующим преподавателям духовных семинарий на 1917 г. – Пг., 1917. – С. 122; Акты Святейшего Тихона, Патриарха Московского и всея России, позднейшие документы и переписка о каноническом преемстве высшей церковной власти, 1917–1943 / сост. М. Е. Губонин. – М., 1994. – С. 980; Документы Московской Патриархии: 1934 год / публ. и коммент. А. К. Галкина // ВЦИ. – 2010. – № 3–4 (19–20). – С. 180, 189, 232.

Літ.: Мануил (Лемешевский), митр. Русские православные иерархи периода с 1893 по 1965 гг. – Erlangen, 1980. – Т. 4. – С. 334; Цыпин В., прот. История Русской Церкви, 1917–1997. – Т. 9. – М., 1997. – С. 256, 304, 749; Дамаскин (Орловский), игум. Мученики, исповедники и подвижники благочестия Российской Православной Церкви XX столетия: Жизнеописания и материалы к ним. – Тверь, 2002. – Кн. 7. – С. 246; Тамбовский мученик (1917–1953). – Тамбов, [б. г.]. – С. 19; Кузнецов И. Духовенство Рязанской епархии (по данным «Церковных ведомостей» 1888–1908 гг., «Адрес-календарей Рязанской губернии» 1889–1914 гг.). – Режим доступа: <http://www.history-ryazan.ru/node/7503>. – Назва з екрана.

А. В. Стародуб

МЕФОДІЙ (СЪОМОВ Іван Михайлович) [рос. Мефодий (Семов Иван Михайлович)] (01[13].09.1832–03[15].07.1862), архімандрит, випускник, викладач та інспектор КДА – священнослужитель РПЦ, церк. педагог.

Нар. у губернському м. Орлі (нині – адм. центр Орловської обл. РФ) у сім'ї священника Свято-Миколаївської церкви. Після закінчення 2-го Орловського ДУ (1845) навчався в Орловській ДС (1845–51) та КДА (1851–55). Попри тяжку хронічну хворобу (епілепсію) виявляв видатні успіхи у навчанні. У студентські роки прийняв чернецтво (постриг звершено ректором КДА Антонієм (Амфітеатровим) у Благовіщенському храмі Дальніх печер КПЛ 27.06.1854). 10.07.1854 рукопокладений у сан ієродиякона; 19.06.1855 висвячений на ієромонаха. Закінчив КДА зі ступ. магістра богослов'я і словесних наук (рішення Конференції КДА від 11.08.1855 затверджено Св. Синодом 19.12.1856). Рукопис випускного твору М. «О христианском проповедничестве» зберігається в ІР НБУВ.

06.11.1855 розпочав пед. діяльність на посаді викладача (після присудження магістерського ступ. – бакалавра) богослов. наук КДА, де у 1855–59 викладав літургіку і церк. право. У статусі екстраорд. (з 15.02.1860) і орд. (з 20.12.1861) професора богослов. наук читав також догматичне богослов'я. Поєднував викладання з адм. діяльністю на посадах помічника інспектора (з 12.02.1858) та інспектора (з 04.12.1859) КДА. Входив до складу академ. Правління та Конференції. За бездоганну службу був зарахований до складу соборних ієромонахів КПЛ (04.12.1857) і піднесений до сану архімандрита (25.12.1859).

Помер у Києві від туберкульозу легенів на 29-му році життя.

У пам'яті колег і вихованців КДА закарбувався справжнім ченцем-аскетом, людиною високих християн. чеснот і неабияких інтелектуальних здібностей, перспективним богословом, чиї творчі задуми залишилися нереалізованими через хвороби та передчасну смерть.

За даними Ф. І. Титова, М. належить кілька тлумачних бесід на Євангелія, опублікованих (без зазначення авторства) у ж-лі «Воскресное чтение».

Арх.: ІР НБУВ. – Ф. 175. – №№ 59/5, 59/8–59/10; Ф. 304. – Дис. 119; ЦДІАУК. – Ф. 711. – Оп. 1. – Спр. 3456, 4612, 4745; Оп. 3. – Спр. 631.

Опубл. дж.: Некролог // КЕВ. – 1862. – № 14. – Отд. 2-й. – С. 497; Певницкий В. Ф. Слово, сказанное в церкви Киево-Братского монастыря 5 июля 1862 года при погребении архимандрита Мефодия, инспектора Академии // ТКДА. – 1862. – № 7. – С. 265–276; Списки начальников и наставников Киевской духовной академии за истекшее пятидесятилетие ее, 1819–1869 // Пятидесятилетний юбилей Киевской духовной академии. – К., 1869. – С. 386, 388; Доброленский Ф. Л. Воспоминания о пройденной жизни // Мирный труд. – 1909. – № 8. – С. 75–79; Певницкий В. Ф. Мои воспоминания. II. Студенческие годы. 1851–1855 г. – К., 1911. – С. 16–17, 21–23; Він же. Мои воспоминания. Служение в Академии в должности профессора // ТКДА. – 1911. – № 5. – С. 98–99, 101–103, 106, 112, 120; Акты и документы, относящиеся к истории Киевской Академии. – Отд. III (1796–1869 гг.). – Т. 5 (1823–1869 гг.) / с предисл., введ. и прим. проф. прот. Ф. И. Титова. – К., 1915. – С. 721, 800–803, 810; Ученый академический синодик // Титов Ф.,

проф., прот. Императорская Киевская духовная академия в ее трехвековой жизни и деятельности (1615-1915 гг.) : историческая записка. - К., 2003. - С. 529.

Літ.: Высокопреосвященный архиепископ Иероним Экземплярский (1836-1905). Биографический очерк, некоторые статьи и несколько проповедей усопшего владыки. - К., 1906. - С. 79; Пархомович А. М. Киевская духовная академия для Кишиневской епархии с ее учебными заведениями (1813-1913). Историко-археологическая справка к 300-летию Академии (1615-15.10.1915) // Кишиневские Ев. - 1914. - № 12. - Отд. неофиц. - С. 554-555.

М. Л. Ткачук

МИКОЛАЙ (БРАЇЛОВСЬКИЙ Микола Олександрович) [рос. Николай (Браиловский Николай Александрович)] (15[27].03.1851-12.02.1925), випускник КДА, єпископ Укр. екзархату РПЦ - церк. діяч і педагог. Син протоієрея Олександра Івановича Браїловського.

Нар. у м. Переяславі Полтав. губ. (нині - м. Переяслав-Хмельницький Київ. обл.) у сім'ї священника (згодом - кафедрального протоієрея Києво-Софійського собору). Після закінчення Києво-Подільського ДУ (1861-65) та КДС (1865-71) навчався на церковно-практичному відділенні КДА (1871-75). На 3-му курсі підготував канд. твір «Труды Евфимия, инока Чудова монастыря, ученика Епифания Славинецкого» (рукопис зберігається в ІР НБУВ), що отримав позитивний відгук професора КДА М. І. Петрова. На 4-му курсі спеціалізувався з пастирського богослов'я, гомілетики, літургії та церк. права, однак магістерські іспити 02.05.1875 склав незадовільно. Закінчив КДА зі ступ. канд. богослов'я (ухвала Ради КДА від 30.05.1875).

З вересня 1876 служив законовчителем Острозької вчительської семінарії. 23.01.1877 рукопокладений у сан ієрея та призначений настоятелем церкви Всіх Святих на Щекавицькому цвинтарі м. Києва. Протягом 25 років обіймав посаду настоятеля храму Св. Феодосія Печерського поблизу КПЛ (25.02.1884-08.04.1909); 06.05.1894 піднесений до сану протоієрея. З 08.04.1909 призначений священником Києво-Софійського со-

Микола
Браїловський

бору; 01.06.1909 переведений на посаду ключаря.

Поряд із священницьким служінням займався пед. діяльністю на посадах законовчителя 3-ї чол. міськ. гімназії (01.09.1878-09.09.1903), сиротинця ім. Олександра III (04.03.1887-01.07.1892, без винагороди), Київ. військ. уч-ща (01.01.1888-01.09.1909). Мав численні адм. обов'язки на єпархіальній службі. Був членом правлінь Києво-Подільського ДУ (20.11.1878-29.01.1882) та КДС (04.10.1882-15.12.1900); депутатом Києво-Подільського благочиння (20.06.1879-18.03.1884); помічником благочинного (07.06.1900-01.01.1914) та благочинним (з 01.01.1914) 2-го округу м. Києва; членом-скарбником Київ. Свято-Володимирського братства ревнителів православ'я (з 1913). Під час 1-ї світової війни входив до складу «Комітета киевского духовенства по призрению беженцев», заснованого на пастирських зборах Києва 21.08.1915.

Упродовж багаторічного священницького і пед. служіння отримав численні церк. відзнаки і держ. нагороди включно із орденом Св. Анни 1-го ступ. (06.05.1916).

У революц. і пореволюц. роки залишався у Києві. 09.10.1921 висвячений на єпископа Черкаського, вікарія Київ. єпархії. Був